

Protokół nr 4
z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich
Sejmiku Województwa Śląskiego
w dniu 26 lutego 2019 roku

Posiedzenie prowadziła Pani Beata Kocik, Zastępca Przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich. Członkowie Komisji zgodnie z listą obecności (załącznik nr 1 do protokołu).

W posiedzeniu uczestniczyli także goście zgodnie z załączoną listą obecności (załącznik nr 2 do protokołu).

PORZĄDEK POSIEDZENIA

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Samorząd rolniczy w polityce regionalnej Samorządu Województwa.
3. Zaopiniowanie projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w roku 2019 na terenie województwa śląskiego (druk VI/54).
4. Sprawy różne.

Ad. 1

Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik otworzyła posiedzenie Komisji, stwierdziła wymagane quorum. Powitała wszystkich obecnych na posiedzeniu - członków Komisji i zaproszonych gości. Przypomniała, że proponowany porządek posiedzenia, który został przesłany pocztą, wymaga rozszerzenia o dodatkowy punkt dotyczący zaopiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w roku 2019 na terenie województwa śląskiego (druk VI/54). Uchwała została przesłana mailem do członków Komisji. Zapytała czy ktoś ma jakieś uwagi do zaproponowanego porządku?

Radny Stanisław Gmitruk zapytał, w którym miejscu porządku posiedzenia będzie dodatkowy punkt dotyczący opiniowania projektu uchwały

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik odpowiedziała, że najpierw zreferowany zostanie punkt merytoryczny porządku posiedzenia a później Komisja przejdzie do opiniowania uchwały. Dodatkowy punkt będzie więc punktem trzecim porządku posiedzenia. Sprawy różne staną się punktem czwartym.

Komisja jednogłośnie przyjęła zaproponowany porządek posiedzenia.

Ad. 2

Samorząd rolniczy w polityce regionalnej Samorządu Województwa.

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Marcin Rachwał omówił w formie prezentacji multimedialnej informację pt.: *Organizacje rolnicze w województwie śląskim (wydruk prezentacji stanowi załącznik nr 3 do protokołu).*

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik w trakcie omawiania prezentacji zasygnalizowała, że dalej trwa rejestracja kół gospodyń wiejskich w Agencji zgodnie z nową ustawą. Powstała ona w ubiegłym roku na przełomie października i listopada.

Prace nad ustawą dalej trwają. Można spodziewać się w najbliższym czasie zmian dotyczących między innymi ilości kół w sołectwie czy tzw. kół miejskich.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik podziękowała Panu Dyrektorowi za przedstawioną prezentację. Następnie zapytała, czy Radni mają jakieś pytania?

Radna Ewa Gawęda poprosiła o powtórzenie nazwy pierwszego związku z prezentacji.

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Marcin Rachwał odpowiedział: Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych

Radny Stanisław Gmitruk przypomniał, że kiedyś Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych zrzeszał również organizacje branżowe np. producentów rzepaku, buraków, bydła czy trzody chlewnej. Zapytał, czy związki branżowe jeszcze funkcjonują? Zapytał również, jaka jest współpraca administracji samorządowej Województwa Śląskiego z tymi organizacjami. Zasygnalizował, że bardzo aktywną działalność w województwie śląskim prowadzi Związek Młodzieży Wiejskiej. Między innymi od wielu lat organizuje olimpiadę młodych producentów rolnych. W tym roku finał wojewódzki odbędzie się 1 marca w Złotym Potoku. Jak przedstawia się współpraca Samorządu Województwa, administracji samorządowej, Wydziału Terenów Wiejskich z organizacją ZMW w ramach organizacji i przeprowadzenia olimpiady.

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Marcin Rachwał w kwestii organizacji branżowych odpowiedział, że zmiana ustawy spowodowała, że nie mamy zwierzchnictwa nad grupami. To się zmieniło w końcu 2015 roku

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Robert Karpeta zauważył że grupy branżowe to inny temat niż grupy producentów rolnych – obowiązują tu innego rodzaju mechanizmy. Nie mamy wiadomości czy rejonowy związek prowadzi grupy branżowe. Rejestr grup producentów rolnych, tych, które mogą sięgać o pomoc z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, od 2015 roku przejęła Agencja. Z posiadanych informacji wynika, że na dzień dzisiejszy zarejestrowanych jest 16 grup producentów rolnych. Oddzielne są grupy producentów owoców i warzyw (są bodajże 4). Jeżeli chodzi o współpracę z wymienionymi organizacjami, to w czasie kiedy Urząd Marszałkowski sprawował jeszcze nadzór nad Śląskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, reprezentanci związków organizacji rolniczych wchodzili w skład Rady Społecznej Śląskiego Ośrodka. Najprawdopodobniej są nadal reprezentowani w Radzie. Spośród wymienionych organizacji najbardziej prężnymi były rejonowe związki rolników, kółek i organizacji rolniczych. Korzystali między innymi ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. W ramach tych środków organizowane były między innymi spartakiady, stoły wielkanocne. Generalnie Samorząd wspiera organizacje. Również ze Związkiem Młodzieży Wiejskiej współpraca była dobra. Jest to aktywny związek - składa między innymi wnioski o środki w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Jeśli chodzi o olimpiadę w roku ubiegłym Marszałek objął imprezę swoim patronatem i przeznaczył środki na nagrody dla laureatów.

Radny Stanisław Gmitruk zauważył, że skoro Pan Dyrektor mówi o roku ubiegłym i nie wspomina nic o roku bieżącym w kwestii olimpiady to sytuacja jest oczywista.

Radny Stanisław Baczyński zapytał, jak wygląda województwo śląskie na tle kraju pod względem ilości organizacji rolniczych i zrzeszonych w nich członków.

Prezes Śląskiej Izby Rolniczej Roman Włodarz zasygnalizował, że odpowie na to pytanie w szerszym wystąpieniu, w ramach przygotowanej prezentacji.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik wobec braku kolejnych pytań poprosiła Pana Prezesa Włodarza o przedstawienie przygotowanej prezentacji.

Prezes Śląskiej Izby Rolniczej Roman Włodarz omówił w formie prezentacji multimedialnej zagadnienie pn.: Organizacje rolników, znaczenie, rola i wpływ na rozwój obszarów wiejskich (**wydruk prezentacji stanowi załącznik nr 4 do protokołu**).

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik podziękowała Panu Prezesowi za przedstawioną prezentację. Następnie zapytała, czy Radni mają jakieś pytania?

Radny Stanisław Gmitruk w nawiązaniu do prezentacji Prezesa Włodarza stwierdził, że na pewno jest odpowiednia struktura izb w kraju, są podstawy prawne. Na poziomie krajowym organem wykonawczym jest Krajowa Rada Izb Rolniczych. Członkiem pięcioosobowego Zarządu jest między innymi Robert Nowak, Wójt Gminy Przyrów, reprezentujący nasze województwo. Następnie podkreślił, że wszystkim powinno zależeć o dobrym działaniu Śląskiej Izby Rolniczej, a także innych organizacji rolniczych, stowarzyszeń, związków społeczno – zawodowych rolników. Dobrym przykładem był znaczący udział Pana Prezesa oraz innych działaczy Śląskiej Izby Rolniczej w budowie, a potem przyjęciu Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030. Przypomniał, że głównym źródłem finansowania izb rolniczych jest 2% udział w podatku rolnym. Tych środków nie było nigdy dużo i te braki się pogłębiają. Izby nie mogą prowadzić działalności gospodarczej. Zapytał o inne źródła finansowania działalności Śląskiej Izby Rolniczej. Działalność izb jest potrzebna. Szczególnie ta pomoc prawna jest niezbędna, żeby izby mogły opiniować projekty ustaw dotyczące rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Jaka jest sytuacja finansowania tych słusznych, niezbędnych i potrzebnych działań Izby, zwłaszcza tych związanych z doradztwem?

Prezes Śląskiej Izby Rolniczej Roman Włodarz odpowiedział, że poza kwotą 1mln 50 tys. zł. w tym roku, pozyskali 800 tys. zł z Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na wsparcie wapnowania (jako jedyna izba w Polsce prowadzi takie działanie). Ponadto występują o granty z PROW. Wcześniej, kiedy funkcjonował jeszcze SAPARD dostęp do tzw. „miękkich środków” unijnych było dużo łatwiejszy. Wówczas zdarzało się, że prowadzili po 20/30 szkoleń razem z ODR albo bez. W tym roku Izba występowała o dwa granty ale udało się pozyskać tylko jeden. Trzeba też pamiętać, że z tych środków nie można kupić żadnych materiałów. Przykładowo można wynająć rzutnik ale nie można go kupić. Starają się pozyskiwać przez Krajową Radę środki z Funduszu Promocji, w ramach których organizowane są na dożynkach pikniki: zbożowe, drobiowe, wołowe. Starają się również pozyskiwać sponsorów np. przy okazji wapnowania udaje się pozyskać w ciągu roku kilka tysięcy złotych od kopalń. W kontekście trudności finansowych zwrócił uwagę, że doktrynalnie nie można ustanowić i pobierać składek członkowskich. Innych sposobów na pozyskanie pieniędzy nie ma. Istnieje duża potrzeba zmiany ustawy o izbach. Jest przygotowywany projekt, w pracach którego Izba brała udział. Próbowali wówczas przekonać legislatorów do wprowadzenia możliwości prowadzenia działalności gospodarczej przez izby ale bez powodzenia. Ustawa o izbach rolniczych z 1995 roku była ustawą prowizoryczną, która z założenia miała funkcjonować 5 lat. Zmiana wymaga ordynacja wyborcza do izb rolniczych, która w wielu miejscach jest nielogiczna. Krajowa Rada ma tutaj również swoje pomysły ale brak mocy by przepchnąć swoje propozycji. Nowa ustawa jest opracowywana w Ministerstwie ale nie ma póki co decyzji politycznych żeby dokonać zmian. Wybory odbędą najprawdopodobniej według starych zasad. Na koniec wyraził nadzieję, że chciałby,

by izby miały status jak izby francuskie, gdzie jest samorząd zawodowy - izby zrzeszają aktywnych rolników. W Polsce izba zrzesza płatników podatku rolnego.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik powitała przybyłego na posiedzenie Wicemarszałka Województwa, Pana Wojciecha Kałużę.

Radna Ewa Gawęda zauważyła, że pozostało chyba prosić parlamentarzystów, żeby zajęli się tematem i optowali za przychylnie skonstruowaną ustawą.

Prezes Śląskiej Izby Rolniczej Roman Włodarz odpowiedział, że nie chodzi o przychylność a zmianę doktrynalną. Trzeba się zdecydować, czy zrzeszamy w izbach ponad 5 mln płatników podatku rolnego gdy prawdziwych aktywnych rolników w kraju jest tak naprawdę 300 tys. Zmiany wymagają decyzji politycznych. Dzisiaj jesteśmy na etapie walki o przyszłość reprezentacji rolników w Polsce. Zasygnalizował, że wysuwane są też postulaty likwidacji izb rolniczych. Można zlikwidować izby i zastąpić je czymś innym. Przykładowo w Bawarii w Niemczech nie ma izb rolniczych – ale jest związek chłopów bawarskich, który ma status organizacji reprezentujących zawód. W uzgodnieniach przedunijnych były zapisy, które zobowiązują do tego by funkcjonował samorząd zawodowy w rolnictwie i dlatego ustawa z 1995 roku była napisana na szybko, by zdążyć ze spełnieniem wymogów. Ustawa jest prowizoryczna, archaiczna i trzeba coś z tym zrobić. Trzeba się w końcu zdecydować, kogo reprezentujemy. Można przypuszczać, że w województwie śląskim byłoby 15 tys. członków izby, gdyby była to organizacja osób strikte wykonujących zawód a ma aktualnie 550 tys. osób. Na koniec zwrócił uwagę, że większość prezesów izb rolniczych w Polsce nie jest zapraszana na tego typu posiedzenia Komisji. Województwo śląskie jest pod każdym względem inne a przedstawiciele izby są zapraszani na różnego rodzaju spotkania.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik zauważyła, że na poziomie samorządu Województwa możemy jedynie wspierać działania. Wobec braku kolejnych pytań i głosów podziękowała Panu Prezesowi za udział w posiedzeniu i przygotowane wystąpienie. W imieniu członków Komisji życzyła Panu Prezesowi, by dalej pełnił zajmowaną funkcję i doczekał nowej ustawy.

Ad. 3

Zaopiniowanie projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w roku 2019 na terenie województwa śląskiego (druk VI/54).

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik przeszła do projektu uchwały zawartego na druku VI/ 54. Przypomniała, że do materiałów dołączone jest pismo Ministra Zdrowia, w którym informuje się, że projekt uchwały spełnia wymogi dotyczące upraw maku i konopi. Następnie zwróciła się do Radnych, czy mają jakieś pytania do przedłożonego projektu?

Radny Stanisław Baczyński zapytał, jak jest to kontrolowane np. wymienione w projekcie zgłoszone powierzchnie?

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Robert Karpeta wyjaśnił, że Sejmik przyjmuje uchwałę określającą ogólną powierzchnię przeznaczoną pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizację tych upraw (gdzie mogą być uprawiane mak i konopie). Samą decyzję zezwalającą na uprawę wydaje wójt/burmistrz lub prezydent miasta – oni sprawują nadzór nad wykonaniem tej decyzji.

Radny Stanisław Baczyński zapytał, czy w skali województwa jest to zbierane na poziomie Urzędu Marszałkowskiego?

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Robert Karpeta odpowiedział, że jeżeli chodzi o projektowaną w uchwale powierzchnię to tak – zbieramy takie dane. Pod koniec ubiegłego roku wysyłana była informacja do każdej z gmin oraz do podmiotów, które mają zezwolenie Marszałka na skup konopi włóknistych z prośbą, by podali plany kontraktacji tych upraw. Do 30 listopada takie informacje spływały do Urzędu Marszałkowskiego. Na podstawie tych informacji jest przygotowana uchwała Sejmiku. **Radny Stanisław Baczyński** zapytał, czy jeżeli przykładowo dla powiatu żywieckiego projektowana jest powierzchnia 10 ha, to w tych granicach oscyluje potem uprawa?

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Robert Karpeta odpowiedział, że zawarte w uchwale powierzchnie są planami od gmin albo od podmiotów skupujących. Jeżeli chodzi o dane faktyczne w oparciu o przygotowane zestawienia z lat ubiegłych to w 2015 roku powierzchnia określona w uchwale Sejmiku wynosiła 1356 ha a faktycznie obsiana ilość to 79 ha. W 2018 była określona rekordowa powierzchnia 14 tys. ha a faktycznie obsiane było 7,55 ha.

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Marcin Rachwał uzupełnił, że w roku ubiegłym sytuacja była kuriozalna – jeden podmiot z województwa warmińsko – mazurskiego zadeklarował uprawę konopi włóknistych po 100 ha w każdej gminie.

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Robert Karpeta zauważył, że powierzchnia była bardzo duża ale nie było żadnych podstaw czy mechanizmów prawnych żeby tą powierzchnię zredukować. Ten problem miały wszystkie województwa.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik wobec braku kolejnych pytań przeszła do głosowania i zapytała, kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem projektu uchwały?

Wynik głosowania: za –6, przeciw – 0, wstrzymało się – 0.

Opinia: Komisja Rolnictwa i Terenów Wiejskich na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2019 roku przyjęła pozytywną opinię dotyczącą projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie określenie ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w roku 2019 na terenie województwa śląskiego.

Ad.4

Sprawy różne.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik przypomniała, że jest do przyjęcia protokół nr 2 z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich w dniu 8 stycznia 2019 roku. Protokół został przesłany pocztą elektroniczną. Wobec braku uwag do protokołu poddała jego przyjęcie pod głosowanie.

Komisja jednogłośnie (za:6) przyjęła protokół nr 2.

Radna Ewa Gawęda poprosiła o informacje na temat konkursu dla sołtysów.

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Marcin Rachwał odpowiedział, że konkurs będzie ogłoszony. Konkurs zmienił nieco nazwę z konkursu dla inicjatyw lokalny na marszałkowski konkurs Inicjatyw sołeckich. Projekt nowego konkursu został poddany pod opinię resortowego Członka Zarządu, Pana Michała Wosia, który wprowadził tam stosowne zmiany. Jesteśmy na etapie przygotowania karty sprawy, którą zatwierdzony

będzie regulamin konkursu oraz wnioski do konkursu. Decyzją Zarządu będzie określenie terminu ogłoszenia konkursu. Będzie on podany do publicznej wiadomości.

Radny Stanisław Gmitruk zapytał o alokowaną kwotę.

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Marcin Rachwał odpowiedział, że to 4,5 mln zł.

Radna Ewa Gawęda zapytała czy w danej gminie wszyscy sołtysi będą mogli wziąć udział w konkursie?

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Marcin Rachwał odpowiedział, że tak. Założenie było, by nie ograniczać liczby wniosków.

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Robert Karpeta podkreślił, że wszystkie wytyczne, szczegółowe zasady konkursu będą znane po decyzji Zarządu.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik zauważyła, że na pewno trzeba informować sołtysów, by zaglądali na stronę internetową Urzędu.

Zastępca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego Marcin Rachwał zasygnalizował, że będzie prowadzona kampania promocyjna zachęcająca do konkursu.

Radny Stanisław Baczyński zawnioskował, by po zatwierdzeniu regulaminu konkursu, ustaleniu terminów, przesłać mailowo członkom Komisji wszystkie informacje na temat konkursu. Ponadto zgłosił wniosek, by w pracach Komisji Rolnictwa na najbliższym posiedzeniu znalazła się tematyka szkód łowieckich.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik przekazała ten wniosek Panu Przewodniczącemu Komisji.

Radny Józef Kubica zapytał, czy sprawa związana z kategoryzacją a ściślej z podziałem obwodów łowieckich została już uruchomiona, czy są informacje z terenu że koła się porozumiały?

Wicemarszałek Województwa Śląskiego Wojciech Kałuża odpowiedział, że koła jeszcze dyskutują

Zastępca Przewodniczącego Komisji Beata Kocik podziękowała wszystkim za dyskusję i zakończyła posiedzenie Komisji.

Protokół sporządziła
Małgorzata Cieszyńska – Sokółowska

Zastępca Przewodniczącego Komisji
Rolnictwa i Terenów Wiejskich
Beata Kocik